

### Վաֆա Գուլուգադեի կարծիքով՝ Ղարաբաղի հարցում Հայաստանն այլընտրանք չունի

15 ԱՊՐԷԼ. «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Ադրբեյջանի նախագահի խորհրդակցանակում Վաֆա Գուլուգադեի կարծիքով Ղարաբաղի հարցում Հայաստանն այլընտրանք չունի։ «Հայաստանն այլընտրանք չունի և ոչիսկ է ընդունի Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավարությունը Ադրբեյջանի կազմում»։

### Ալիեր Վրասանից դիրքորոշում է ակնկալում գինամասակարարումների վերաբերյալ

15 ԱՊՐԷԼ. «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Ադրբեյջանի նախագահի խորհրդակցանակում Ալիեր Վրասանից ակնկալում է Ղարաբաղի հարցում դիրքորոշում հայտնի Ռուսաստանից Հայաստան զենքի փոխադրման փաստի վերաբերյալ։

### ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

## Ուլիեր Վրասանի և ինչպես են ղայֆարելու կոռուպցիայի դեմ

15 ԱՊՐԷԼ. «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Ադրբեյջանի նախագահի խորհրդակցանակում Վրասանից ակնկալում է Ղարաբաղի հարցում դիրքորոշում հայտնի Ռուսաստանից Հայաստան զենքի փոխադրման փաստի վերաբերյալ։

Վրասանից ակնկալում է Ղարաբաղի հարցում դիրքորոշում հայտնի Ռուսաստանից Հայաստան զենքի փոխադրման փաստի վերաբերյալ։

Վրասանից ակնկալում է Ղարաբաղի հարցում դիրքորոշում հայտնի Ռուսաստանից Հայաստան զենքի փոխադրման փաստի վերաբերյալ։

### ՄԻԶՊԵՏԱԿԱՆ

## Բարեկեն Արարցյանն ու Եգոր Ստրելցովը հաստատեցին ռուս-հայկական հարաբերությունների զարգացումը

15 ԱՊՐԷԼ. «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Մոսկվայում գեներալ Բարեկեն Արարցյանը և Եգոր Ստրելցովը հաստատեցին ռուս-հայկական հարաբերությունների զարգացումը։

Մոսկվայում գեներալ Բարեկեն Արարցյանը և Եգոր Ստրելցովը հաստատեցին ռուս-հայկական հարաբերությունների զարգացումը։

## Երևանում սկսվեց հայ-իրանա-թուրքական եռակողմ հանդիպումը

Երևանում սկսվեց հայ-իրանա-թուրքական եռակողմ հանդիպումը։



Ալի Աբար Վելայաթի

Երևանում սկսվեց հայ-իրանա-թուրքական եռակողմ հանդիպումը։

## Պավել Գրաչովը զենք մասակարարելու հրաման չի սվել

15 ԱՊՐԷԼ. «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Պավել Գրաչովը զենք մասակարարելու հրաման չի սվել։

Պավել Գրաչովը զենք մասակարարելու հրաման չի սվել։

## Մոլանան դարձավ Մոսկվայում

Մոլանան դարձավ Մոսկվայում։

## Ադրբեյջանը, Ուկրաինան, Մոլդովան և Վրասանը ընդդեմ Ռուսաստանի

Ադրբեյջանը, Ուկրաինան, Մոլդովան և Վրասանը ընդդեմ Ռուսաստանի։

Ադրբեյջանը, Ուկրաինան, Մոլդովան և Վրասանը ընդդեմ Ռուսաստանի։

## Թուրքիայի դրամանենգները տրադում են նաև հայկական դրամներ

Թուրքիայի դրամանենգները տրադում են նաև հայկական դրամներ։

## Մոսկվայի հրդեհ Մեֆֆայում

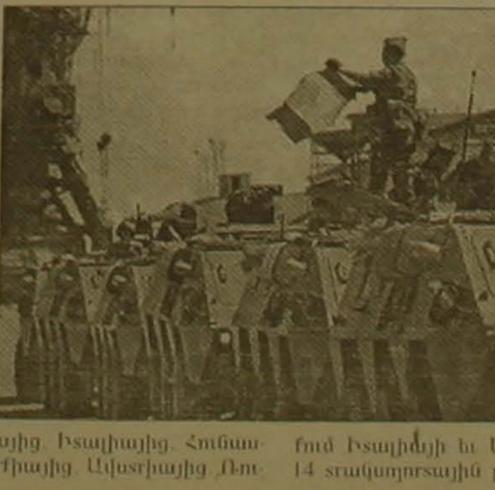
Մոսկվայի հրդեհ Մեֆֆայում։

Մոսկվայի հրդեհ Մեֆֆայում։

## Ալբանիա են ժամանում միջազգային ուժերը

Ալբանիա են ժամանում միջազգային ուժերը։

Ալբանիա են ժամանում միջազգային ուժերը։

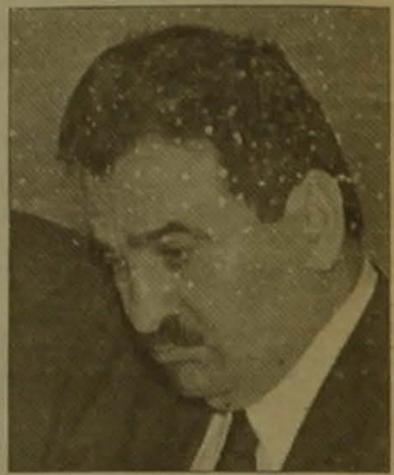


Միջազգային ուժերը Ալբանիայում

# Տեղական

## Նախագահին հավասարազիւր հանձնեց Աֆղանստանի դեսպանը

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆԻՊԵՏ: Ապրիլի 15-ին ՀՀ նախագահին իր հավասարազիւր հանձնեց Աֆղանստանի Իսլամական Պետության արտակարգ և լիազոր դեսպան Արդու Վահաբ Ասեֆին:



ԱՐԴՄԱՆ ԴՐՄԵՆ

ՀՀ նախագահի մասնով ծառայության համաձայն, նախագահի նշանակման արարողության ժամանակ Արդու Վահաբ Ասեֆին վստահեցրել է, որ ամեն ինչ կանի Երկրի հարաբերությունների խորացման և զարգացման համար, հույս հայտնելով, որ Հայաստանի նախագահը և կառավարությունը կգորակցեն և կնպաստեն իր աշխատանքի հաջող իրականացմանը:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, ողջունելով դարձն Ասեֆին, հաջողություն է մաղթել նրան, նշելով, որ դեսպանի աշխատանքի համար կստեղծվեն բոլոր դրամայականները: ՀՀ նախագահը

հույս է հայտնել նաև, որ շուտով կուժվեն Աֆղանստանում առկա բոլոր խնդիրները, որը բույլ կսա էլ ավելի սերացնել երկու երկրների հարաբերությունները:

### ԵՐԵՎԱՆ

## Չախտոյվե՞լ են արդյոք վարկերը

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ԱՊՐԻԼ, ՓՍԱՏ: Վերջին երեսուցյակում հանրապետությունում հաճախակի են դարձել այս կամ այն արտասահմանյան վարկի ծախսողման հետ կապված խտրականությունները: Այս առումով մասնավորապես մասնավորել են ռոտոզման համակարգի վերականգնման մեծածախ գյուղատնտեսական շուկայի կազմավորման, Զրազդանի ՁԷԿ-ի վերակառուցման

նպատակով կնքված վարկային դաշմանագրերը: Զաւլի առնելով այս հանգամանքը, հանրապետության վարչապետի հանձնարարությամբ ստեղծվել է հանձնաժողով՝ վարկային այս գծերն ուսումնասիրելու նպատակով: Նշեն նաև, որ Սժ վերահսկիչ դաշմանագրի ստեղծումը կտեղեկանի նպատակով ստուգումների անցկացմանը:

## Ստեղծվեց Հայաստանի բժշկագիտության ակադեմիա

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆԻՊԵՏ: ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից գրանցեց հաստատված մի նոր կազմակերպություն՝ բժշկական գիտությունների ակադեմիան: Նոր կառույցը, որն ընդգրկում է հանրապետության բժշկագիտության բնագավառի ամբի գործիչների, նպատակ ունի կողմնակցել նրանց գործունեությունը, գիտական հետազոտական աշխատանքներում ընդգրկել նրանց մասնակցությունը, խթանել լավագույն ներդրումները ընդլայնել գիտագործական կադրերն արժեքի բժշկական ու գիտական կենտրոնների հետ:

բժշկական համալսարանի, հանրապետության բուժական կենտրոնների, ոլորտներ են, մասնավորապես մասնագետներ: Ակադեմիայի նախագահ է ընտրվել ուսուցիչաբանության կենտրոնի սեփական, գիտության վաստակավոր գործիչ, որոշիչոր Նյու Յորկի գիտությունների ակադեմիայի իսկական անդամ Լեւոն Միրջյանը, փոխնախագահներ՝ որոշիչոր ներքին Հարությունյանը (Հերացու անվան բժշկական համալսարանից), գլխավոր գիտաբանային ուսուցիչաբանության կենտրոնի փոխսեփական, որոշիչոր Հայրապետ Գալստյանը:

Ակադեմիայի առաջին տարածաշրջանի կազմակերպության հիմնադիր ժողովում: Նրանք երեանի Հերացու անվան

Ակադեմիայի անդամների համալսարանը կկատարվի միջազգային ընդունված կարգով: Նախատեսվում է նաև դասակարգել և արտասահմանյան անդամների ընտրությունը:

## Կարողի Նայեան արտաբանում ՈԱԿ-ի արտերէն

ՈԱԿ Կեդրոնական վարչութիւնը իր ապրիլ 6, 1997-ի լիազումար նիստին ընթացիկ հաստատեց Լոնդոնի (Անգլիա) ՈԱԿ Միհրան Տանտեան ակումբին որոշումը՝ կուսակցության արտերէն վարչության հետ արտերէն կազմակերպության հիմնադիր ժողովում: Նրանք երեանի Հերացու անվան

Ցայսնի դարձաւ, թէ վերջին ամիսներում ընթացիկ Լոնդոնահայ ազգային վարչության Տանտեանի գլխավոր նախագահը Կարողի Նայեանի կատարած խտրականական աշխատանքը եղած է:

ՈԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՐԽՈՒԹՅՈՒՆ Ապրիլ 14, 1997

Ազգային ժողովի ատրիլի 15-ին նիստում բարձրագույն կարգի հանրապետական օրենսդրի նախագիծը: Ներկայացնելով օրենսդրի 1-ին բաժինը, ԱԺ-ի իրավաբանական բաժնի վարիչ Վ. Նազարյանը նշեց, որ օրենսդրի հիմնված է եվրոպական իրավունքի վրա, որն էլ իր հերթին հիմնվել է համախառն իրավունքի վրա: Նազարյանը միաժամանակ ավելացրեց, որ գոյություն ունեն նաև անգլոսախոսական, սուտոլմանական եւ ավան

գործունեության արդյունքների նկատմամբ բացառիկ իրավունքների ծագման հիմնքն ու իրականացման կարգը, կարգավորում են դաշմանագրային եւ այլ դաշմանաբարություններ ինչպես նաև այլ գոյաբան ու դրանց հետ կապված անձնական ոչ գոյաբան հարաբերություններ: Օրենսգրիքը բաղկացած է 3 բաժիններից, 503 հոդվածներից, 30 գլուխներից:

«Զաղաֆագիական իրավունքների օրենսգրիքը» ենթաբաժնում սահմանվում են հաղաֆագիական սահմանվում է գործարք հասկացությունը, հայցային վարձարկությունը: Երկրորդ անձինք բաժնում սահմանվում է, որ հաղաֆագիական իրավունքներ ունենալու եւ դաշմանականություններ կրելու իրավունքը բոլոր հաղաֆագիների համար ճանաչվում է հավասարապես: Զաղաֆագու իրավունակությունը ճանաչվում է նրա ծննդյան դասին եւ դաշմանակից: Իրավաբանական անձինք գլխում նշվում է, որ իրավաբանական անձ է ճանաչվում այն կազմակեր

### ԱԶԳՅՈՒՆ ԺՈՂՈՎ

# Զաղաֆագիական օրենսգրի նախագծի ֆունկցիոնները սկսվեցին

դական իրավունքի նորմեր: Նա սխալ համարեց այն երեսուցյակը, երբ ՀՀ օրենսդրության մի մասը կառուցվում է անգլոսախոսական իրավունքի հիման վրա, այսու մասը եվրոպական: Ըստ Նազարյանի, նման կիսանդիվերի մասնուցումն աղճատում է ողջ օրենսդրական համակարգը: Նա նկատեց, որ Հայաստանը եվրոպական հաղաֆագություն կրող է ուստի գերադասելի կլինի, որ ողջ օրենսդրական դաշման հիմնվի եվրոպական հաղաֆագություն վրա: Օրենսգրի նախագիծում սահմանվում են հաղաֆագիական Երջանաբարության մասնակիցների իրական վիճակը, սեփականության իրավունքի եւ այլ գոյաբան իրավունքների, ինտելեկտուալ

իրավունքների օրենսգրի գույրը, գոյաբան իրավունքները, ներառյալ դրանք, արժեքները, աշխատանքները եւ ծառայությունները, սեղեկատվությունը, ինտելեկտուալ գործունեության արդյունքները, դրանց նկատմամբ բացառիկ իրավունքները, ոչ նյութական բարիքները: Ոչ նյութական բարիքներ են համարվում անձի կյանքը եւ առողջությունը, արժանապատվությունը, անձնական անձեռնմխելիությունը, դասիվն ու անունը, գործարար համբավը, մասնավոր կյանքի անձեռնմխելիությունը, ազատ ճեղագարձվելու իրավունքը, բնակվելու եւ գտնվելու վայրի ընտրությունը, անվան իրավունքը, հեղինակային իրավունքը եւ այլն: Օրենսգրիում

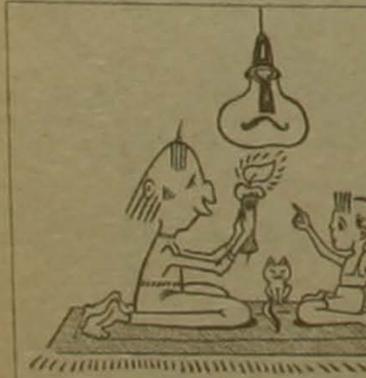
դրությունը, որը որդես սեփականություն ունի առանձնացված գույք եւ իր դաշմանաբարությունների համար դաշմանաբարության է այլ գոյաբան, կարող է իր անունից ձեռք բերել եւ իրականացնել գոյաբան եւ անձնական ոչ գոյաբան իրավունքներ, կրել դաշմանաբարություններ, հայցվող եւ դաշմանաբարություն լինել դաշմանակից: Իրավաբանական անձինք ղեկ է ունենում ինքնուրույն հաշվեկշիռ կամ նախահաշիվ: Օրենսգրի երրորդ բաժինը ներառում է սեփականության իրավունքը եւ այլ գոյաբան իրավունքները: Այսօր ԱԺ-ի նիստում կբարձրագույն ֆունկցիոնալ հաղաֆագիական օրենսգրի նախագիծը: ՆԱՐԻՆ ԵՐԵՎԱՆ

### ԱՐԽՈՒՆ

## Եթե միայն վճարելը լինեւ հոսանք ունենալու դայան

Խնայարարական դիմում մի խումբ արվեստագիտներ ատրիլի 11-ին սեղեկացրին, որ Արժան Կարաոն մեկ բարձրագույն ավելի է անջատում են հոսանքը: Ավելացնենք, մեկ բարձրագույն ավելի է հոսանքն անջատում են նաև Գառնիի ենթաբարանում Երջ 6 գյուղ ընդգրկված է իսպարի մեջ: Պարզ է, ման դեղիքում անջատումները սեղեկային չեն կարող լինել իսկ ինչ՞ ու են անջատում ընդհանուր են թակայաններից:

ունակ հետադարձական հայրե կատարել չվճարող «մոդուլ» վճարունակին լույսից չզրկելու նպատակով: Եվ, քվում է, գյուղական վարչում հաշվեկշիռներ փողոցի սյունիքն զանազակ իսկ հաղաֆագում շենքերի նկարներում արկերի մեջ փակելով հարցը միանգամայն լուծում ստացավ: Սակայն, երբ մասնաբանական անջատումների դեղիքում կրկին չվճարումներն են փաստակ թելով, ուրեմն սա էլ հարցի լուծում չէ: Ինչպես սեղեկացնում են արվեստագիտները, անջատում են ոչ թե մեկ, այլ 6 գյուղերի հոսանքը: Այս դեղիքում, կարծում ենք, ոչ ոք չի հակառակվել, որ խումբը չվճարումներին չի վերաբերում: Եվ հանի որ հանրապետությունում հաշվեկշիռի սեղեկային մասնաբարանում անջատում է, մասնագետների ուսուցությունը կցանկանալին հրավիրել այս հարցին:



ՀՀ Ենթաբարանային նախարարության գանձակառ դաշմանակներ մեր հարցին միայն մեկ դաշմանակ ունենի հանրապետությունն էլեկտրաէներգիայի դակաս չունի, եւ քննարկությանը տվելի 24-ժամյա էլեկտրամասնակառուումն արդարավոր է: Հավանական ենթաբարանային անջատումները միայն չվճարումների հետևանք կարող են լինել: Համաձայն մեր ունեցած սեղեկաբարանային, 50 տկու վճարումն դեղիքում Ենթաբարանային նախարարությունը ներքին համաձայնությանը, բոլորակի է բնակավայրն արդարավոր է, անվճարունակ մի ստիպ խալ կա, ոչ ոք ժամանակին վճարավորակ ակնկալելն անհնար է կլինի: Նախարարությունը մեկ շաբաթ

ՀՀ Ենթաբարանային փոխնախարար Հույր Հովհաննիսյանի հետ մեր երկարատև հեղափոխությունը այդպես էլ անջատումների դաշմանակ դարձելու հնարավորություն չկայց: Հանրապետությունում մասնաբարանական անջատումների միակ դաշմանակը, ըստ փոխնախարարի, էլեկտրաէներգիան վերանորոգման աշխատանքները կարող են լինել, սակայն դա չմասնավորեցրեց մեր մասնագետները հասարակ: Միայն սեղեկացրեց, որ մեկ այլ մարդի համեմատությամբ մասնաբարանային Կոստայր կրկնակի վաս է վճարել: Մնում է շենքերակալ լինել փոխնախարարից, որը թեղեկ անջատումների իրական դաշմանակ մեզ չկարողացավ հայտնել, սակայն սեղեկացրեց, որ մարդային էլեկտրաէներգիան ոչ Հայեներգոն գործարար են, եւ նման անջատումներն այդպես չեն կրկնվի: Ա. Պ.

### ՁՈՒՑ

## ՄԻՓԱՆ ՇԻՐԱԶ

Ապրիլի 15-ին գումեցին Միփան Շիրազի Գովհաննես Շիրազի անձնաձեռնված գովակներից մեկի մախը: Միփան Շիրազը նկարիչ-հանրապետործի փայլուն կրթությունը ստացել է սկզբում Թերեմեզյան ուսումնարանում, այնուհետեւ՝ Գեղարվեստի ինստիտուտում: Սակայն հորից ժառանգած բանաստեղծական հայտնուն սարերը կարծես թե ավելի գերիշխող էր դեռես 30-ը չքողում արվեստագետի մոտ: Մեկ գրվով հրատարակված նրա «Տխուր, Տխուր Վեներիկ» բանաստեղծությունների շարքը եւ «Հայրիկ» վերնագրված՝ հոր մասին դաշմանակ հիշողությունները նրան բանաստեղծի փայլուն աղագ էին խոստանում: Ցավով, առաջին գիրքը բարունակություն չունեցավ: Մրային անբավարարության հետեանով վաղձած մահացավ խոսունմակից արվեստագետը:

## ԱՄ-ի երթը դեղի ժողովուրդը

ՆՈՅՆՍԵՐԵՆՑՍՆ, 15 ԱՊՐԻԼ, ՓՍԱՏ: ԱՄ-ի դեղակարների երեկ խումբը Պարույր Զայրիկյանի գլխավորությամբ գտնվում է Տավուռի մարզում: Նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր խումբ ղեկ է հիմնաքնակվարներում հանդիմանում ունենա ազգաբնակչության հետ: Ցավուրը թվով 5-րդ մարզն է, ուր լինում են ԱՄ-ի դեղակարները: Զանդիմունների արդյունում ստեղծվում են կուսակցության շենքական մասնաճյուղեր: Մասնավորապես, Տավուռի գյուղերում հիմնվել է 17 մասնաճյուղ:

## «Օգնություն երեխաներին սրբեսային վիճակներում» ծրագիրը երկու փուլով

ՀՀ գիտության եւ կրթության նախարարությունից հայտնեցին, որ ապրիլի 14-18-ը երեանում եւ Սեփանավանում անցկացվում են դաշմանակներ «Օգնություն երեխաներին սրբեսային վիճակներում» ծրագրի Երջանակներում, որ երկրորդ շաբաթ անընդմեջ իրականացվում է նախարարության եւ ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի համատեղ նախաձեռնությամբ: Ծրագիրը սեղմ ժամկետային գիտելիքներ եւ սրբեսային վիճակներում հայտնված երեխաներին առաջին հոգեբանական օգնությունն ցույց տալու հնարավորությունները հաղորդել ուսուցչական մասնակիցներին: Ծրագիրը կիրառվի իրազորվի երկու փուլով՝ առաջին փուլը (30 դաշմանակ) նախատեսված է սահմանումներ մարզերի եւ գեղերի դրոցների մանկավարժների, երկրորդ (4 դաշմանակ) դաշմանակների առավել ակտիվ մասնակիցների համար: Ա. Պ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԸ  
 Գլխավոր խմբագիր  
 ՅՍԳՐ ԱՆՏԻՌԵՍԱՆ / հեռ. 521635  
 ՏԳՐԸ  
 ՍՄԳՐԻ ՍՄԳՐԱԿԱՆ / հեռ. 562863

Գլխավոր խմբագիր  
 Ժամանակագրային  
 ծառայություն / 581841  
 Apple Macintosh  
 համակարգչային ծառայումը  
 «Ազգ» թերթի  
 Յրուց «Ազգ» դաշմանակի է

«AZG» DAILY NEWSPAPER  
 Editor  
 H. AVEDIKIAN / phone: 521635  
 47 Hovhannesian st.  
 Yerevan, Armenia, 375010

- Արագան հայր, կրնա՞ր ամփոփել Մայր արթոյ մէջ կայացած ժողովները:

- Գլխաւոր դէպք միջրեւանական խորհրդակցական ժողովն էր, որուն նախագահեց Ամենայն հայոց Գարեգին Ա. Վեհափառ կաթողիկոսը, ասեմադեպտեմբեր 4. Պոլսոյ ամենադասի Գարեգին Բ. դասիրարին: Ժողովի ընթացքին Վեհափառ հայրապետը կարողացաւ իր երկամեայ տեղակալը, որ կը ներկայացնէր Մայր արթոյ գործունէութեան գլխաւոր երեսները, այժմու կաթողիկոսը եւ յատկապէս իր հետակալները: Վեհափառը աւետարանական խօսքով այս երկամեայ համարաւորութիւնը կոչեց «գիւհի սենտուրեան իմոյ»: Նորին Արքու-

այսոր ազատ անկախ դեմոստրացիոն ունի: Հայաստանի ու Արմինի միջեւ ոչ եւս է երկարեայ վարագործը: Նախապէս, Ամենայն հայոց կաթողիկոսը եւ Միութեան մէջ ապրող բոլոր հայերուն իրականութեան մէջ միակ առաջնորդն էր, իսկ ե-դիսկոտոսները իր կողմէ նշանակուած դարգ հովիտներու նման էին: Վերջին հինգ տարիներուն եկեղեցւոյ աւանդա-կան կառոյցը վերականգնելի սկսաւ, սր-բազանները կամ վարդապետներն են իմա թեմակալ առաջնորդները, թեմա-կան խորհուրդները կան: Անասիկ միջ-թեմական խորհրդակցական հանդի-րումին մասնակցեցան նաեւ թեմական աշխարհական դասաւանդներ: Այս

## Թուրքական արջանի նոպասավոր վճիռը եղեռնի հասոյի վերաբերյալ

Ըստ Փարիզի «Յաւայ» օրաթեր-քի տեղեկագրերու, որո՞ք Վա-հագն Տասրյանի հայերի ցեղատղա-նութեան վերաբերյալ հասոյի քուրբե-րին բարգմանութեան հրահարակիչ-ները որոշեցին են Թուրքիայի դա-ժական ուրեմող արջանի երկու եր-տրոյի մեծամասնութեամբ ընդուն-ված որոշումն այն մասին, որ վե-րացվի գրքի հրատարակման վրա դ-րված արգելիչ: Նրանք այդ որոշումը համարել են ազատ մտածելու եւ ար-հասարակեցողութեան կարգա-նորոգման արդարեւ ճիշդ քայլ:

## Մետրոյ արք. Մուրաֆեան. «Վեհափառի բերած շունչը ամէն տեղ կը զգացուի»

Թուրքիայի Հայոց դատարանից հրահար-կութեան առաջարկով ստացել են Կոստանդու-պոլսո կրօնական ժողովի ասեմադեպտեմբեր արեւմտահայկոտոս Մուրաֆեանի հետ «ժամանակ»

օրաթերքի խմբագիր Արա Գոչունյանի հարցա-րույցը, Մայր արթո Ա. Էջմիածնում վերջերս կա-յացած միջրեւանական ժողովի մասին: Հարցա-րույցը տպագրում են որոշ հատկանշանքով:

Քիւրք իր 22 էջեր բաղկացած զե-կուցման մէջ ամփոփ տեղեկութիւն-ներ տուաւ միաբանութեան, Հոգեւոր ծննդարանի, տղարանի, վարչական-կազմակերպչական գործունէու-թեան, հովուապետական այցելու-քիւններու, երիտօրէնական դասա-րակութեան եւ հարգութեան զօրաց-ման, դիւանագիտական այցելու-քիւններու, միջեկեղեցական յարա-բերութիւններու, Կոստանդուպո-լսոյ ժողովի արեւմտահայկոտոս 1700-ա-մեակի նշան, նուիրապետական ա-րքունեան փոխարարութեան, կա-նոնագրութեան դասարարութեան հարցի եւ վերջապէս Մայր արթոյ սե-տեմական կացութեան մասին:



ամեն յետ միայն կարելի կըլլար դաւանարանական բանաձեւերը օ-րակարգի վրայ բերել եւ միջեկեղե-ցական դաստիարակութեան բանակո-րիւններու միջոց դարձնել: Հայ եկե-ղեցիին իր ինքնութիւնը տուող, Ա-րեւելեան ուղղափառ եկեղեցիներու ընտանիքին անդամ ընտրող մեր սուրբ հայրերու դաւանութիւնն է, որ գիտա-կից, աներկբայ, անխոտոս դիրքու-ումն է, եւ ոչ աշխարհիկ նկատա-րումներով ձեւաւորուած դասա-րակութիւն:

- Կաթողիկոսի մէջ ստորագրուած յայտարարութիւնը այսին լո՞ւրջ է Արագան հայր, եւ իբր կը կազմա-նուէ՞ մեր եկեղեցին:

- Դաւանական հասուածը Հայ Ե-կեղեցին ամենէն չի կազմանդէր, Կանի որ Գերագոյն հոգեւոր խորհու-րդի ասեմադեպտեմբեր մէջ այդպիսի որոշում չկայ, եւ իրականութեան մէջ կամ Ազգային եկեղեցական հա-մագումար ժողովը նման բանաձե-ւին վաւերացուցած: Այսին ինչո՞ւն տակ անոց ըստ, ինչպէս ալ կը կրկնու-ն եկեղեցին Բաղէկեղոնի ժողովը չէ ըն-դունում: Արեւելեան Վեհափառ հայրապե-տն ալ մտած առաջինի մը ընթացքին յս-տակ կերտով ըսաւ, որ մենք Բաղէկեղ-ոնի ժողովը չենք ընդունիր:

- Եթէ չենք ընդունիր, ուրեմն ստորագ-րուած ի՞նչն է:

- Ես որքան որ հասկցաւ, Վեհափառ հայրապետն մտքով մէջ տարբեր են Բաղէկեղոնի երիտասարակական բանա-ձեւ ընդունելը եւ երիտասարակական վճիռն վերջ տալը: Վեհափառ Տերը ք-տի կրկնեց, որ մեր դիրքը առանց փո-խելու 1500 տարուան վճիռը դարձնելու: Երկու կողմերն ալ զիար ուղղափառ նկատեցին եւ դարձեցին այլեւս մէկ մի-սին «միաբանակ» կամ «երկախակ»: Ինքնակրօնաբար ամբաստանելը:

- Եւ դու համաձայն չէ՞ այս տեսա-կետին:

- Ընդհակառակը, բոլորով արիւն հա-մաձայն եմ: Այնուհանդերձ, յայտարա-րեան մէջ կը մնայ երիտասարակական այդ բանաձեւը, որ անհարազատ է Հայ եկեղեցւոյ սուրբ հայրերու դաւանու-թեան: Արեւելեան ուղղափառ եկեղեցի-ներու ընտանիքին դրոշմներու շեղուող Գ դասիրարն ու ասորիներու Ձախա-Մյ-վազ դասիրարն ալ երիտասարակա-կան բանաձեւեր ստորագրեցին Արա-գան դատարանի հետ միասին: Վեհափառ հայրապետն ստորագրած ինչ մէկ որ տարբեր է անոնց ստորագրածին, եւ կը կրկնուի հարազատ չի թուի մեր հայրե-րու ասեմադեպտեմբերէ: Եթէ հարցը առաջու-նէ ներմուտքով ըլլար, եւ վստահ եմ, որ նման հայ մը առնուած լուրջ ըլլար:

- Իսկ ասէ՞ վերջ ի՞նչ միջոց ըլլայ:

- Այս երկու տարիներու ընթացքին Կա-նոնադատութիւնը Վեհափառ հայրապետի քե-րտէն, թէ ինչ ժողովականութեան հա-տասցող է: Երկու կողմերու քուրբակ դատուն ինքնուր ատարկապ անտեսու-ման մասին լուրջ տարաբանութեան, կարելի է վերագրել ծանրաբեռնաժողովութեան: Ես յոյս ունիմ որ այսուհետեւ նկատի կ'ա-նուի դաւանական հարցի նկատմամբ ցուցաբերուած զգայնութիւնը, եւ նման հարցեր անողայման կը բացուին երկու-կողմուց դատու նկատմամբ: Գաղով դաստիարակական փաստաբարբա-րի վրայ դրուած բանաձեւին, այն սրբազնու-համար ինչ մէկ է ընել, եւ չեն գիտե-ր, քայց մեծ մը լուրջ է գտնել:

Կարծիքներ փոխանակուեցան եւ յետոյ, կրկին Նորին Արքութեան փա-րագով, նկատուեցան այժմեական հարցեր, որինք 1700-ամեակի գոր-ծադիր մարմնի զարդ տարած գործու-նէութիւնը, Հայ եկեղեցւոյ կանոնադ-րութեան յանձնարարութիւնը կատարած աշխատանքները եւ այլն: Պատահեցաւ որ հետ կատարեալ մասնակցութիւն քերիմ գերատեսչութեան գործին, յայտնեցին զմեր կարծիքներն ու մտադրութիւնները, ըրինք թեւադրութիւններ, երբեմն ալ ն-կատարութիւններ: Ժողովին սկիզբէն միջեւ վերջը իրացայ Նորին Արքութեան համերկութեան եւ աշխատանքակո-րութեան վրայ, հակառակ անոր, որ ֆիզի-ական անհանգստութիւն ուներ Կանի մը օրէ ի վեր, Վեհափառ հայրապետը միշտ մեզի հետ էր:

ամեն իրաւաբանակութեան ուղի է ար-տաբանութիւնը քուրբի վրայ, եկեղեցւոյ ի-րաւանչիւր կարգի եւ աստիճանի անդա-մին կամ ստաստարին դասարարու-թիւններն ու իրականութիւնը լուրջ է ծե-տուիմ, միշտ մեր աւանդական կանոն-ներն առաջնորդելով, քայց նաեւ միշտ հայ յարմարեցնելով ներկայ ժամա-նակներուն:

- Միայն նուիրապետական արքունքն ալ մնալի միջոց ամփոփի՞:

- Կանոնադատութիւնը ըստ երկուստեան Մայր արթո Ա. Էջմիածնի եւ թեմերու կարգալիմանը միջոց ընդգրկել: Միայն ե-րեւ Նուիրապետական արքունեան հետ փոխարարութեան իրականութեան տեսակէտէն միջոց յստակութիւն լուրջ է, որ Հայ եկե-ղեցին մէկ է ընդ հովանաւ Մայր ար-թո Ա. Էջմիածնի գահակալին: Մեծի Տանն կիլիկիոյ, Երուսաղէմի եւ Պոլսոյ գահակալները կը մնան ինքնակա-րայ երկրորդական տեղական արքունե-րու առաջին ստաստարներ, որոնց միա-բանութիւններն ու համայնութիւնը Ամե-նայն հայոց կաթողիկոսի երկու կողմի-ստեղծութիւնը, ծայրագոյն դասիրարի հանգամանն ու առաջնութիւնը կըն-դունին: Հայաստանեայց եկեղեցւոյ միութիւնը կ'արտայայտուի Ամենայն հա-յոց կաթողիկոսի անով:

- Արագան հայր, մեր ստացած լու-րերուն համաձայն, Մայր արթոյ սրբա-գան երկու կողմերէն ո՞նքան նշանակ-մը յիշեցնէ Վեհափառ հայրապետին դա-ւանական հարցերու շուրջ: Կը հաճի՞ր լուրաբանել եղելութիւնը:

- Գրութիւնը, զոր միտելու կարգին ես ալ ստորագրեցի, դասականական հարցերու շուրջ ըլլալէ աւելի սկզբունք մը կը դաստիարակէ: Կան հարցեր, որոնց Ամե-նայն հայոց կաթողիկոսն է, կամ միջեւ իսկ մեր յորս նուիրապետական արքու-նեան գահակալներու հոգեւոր միասնա-կան իշխանութեանն ալ վեր կը մնան, անձեռնմխելի են: Նման հարցեր օրա-կարգի վրայ բերելու ժամանակ հոգեւոր-ականաց բովանդակ դասուն, միջեւ իսկ աշխարհական դասաւանդներու կարծիքը օգտակար անհրաժեշտ է կեն-տակար է: Մեր հայրերն մեզի ժառանգ-բողոքած սուրբ եւ ուղղափառ դասա-նանն անասալիկ այդպիսին է:

- Այնպէս Կաթողիկոսի մէջ ստորագ-րուած համաձայն յայտարարութեան մա-սին է:

- Այո: Ես ալ, բազմաթիւ այլ անձանց

## Արեւմ. հանդիսություն նվիրված սկսուածական արժանար

Փարիզի «Յաւայ» օրաթերքի տեղե-կագրում է, որ Արեւմի Չիկագոյական բանագարանի հանդիսարարներուն մա-ր-ժի 23-ին տեղի է ունեցել մեծ հանդի-սություն նվիրված համաշխարհային սկսուածական արժանար հիմնադրման 90-ի սկսուածական արժանար 85-ի Հունաստանի ՀՄԸՄ-ի սկսուածա-կան արժանար 75-ամեակներին: Այն կազմակերպել է ՀՄԸՄ-ի Հունաստա-նի արջանային վարչութիւնը: Հանդի-սութեանը ներկա են եղել Հունաստա-նի նախագահի ներկայացուցիչը, Հու-նաստանում Հայաստանի դեսպանը, առաջնորդ Սահակ արեւմտահայկոտոս Ազգային վարչութեան ասեմադեպտեմ-բեր Հունաստանի խորհրդարանի նախա-գահ Ադոլֆուս Գալաւանանցը:

## ՀՊԾ. Ուժադրության կենտրոնում կանայք են

Միավորված ազգերի կազմակերպու-թեան համաշխարհային դատարանի քուրբի-րը (ՀՊԾ) մարտ-արիւն ամսակ ընթաց-կում 1945 տնտես սնդղաթերքի (այսուր, շախարակ, ձեր, լոքի) կիսակազմի «Փարոս» ծրագրում գրանցված 200 հազար նոպասավորների (հաճանդակ-ներ, միայնակ քուրբակաւորներ, փախ-սականներ, տեղահանվածներ) 1471 տու-նա սնունդ էլիքարայի կատարարու-թեան նվիրակութիւնը կ'օգտագործու-ի «Սնունդ աշխարհին դիմաց» ծրագ-րում: Մերքի 80 տոկոսն արդեն առաւ-վել է արջաններ: Ըստ ծրագրի դեկաւար Բրոքերիկ Դուզաւի, մերքի հիմնակա-նում երկարատեւեց միադատարան համար է եւ կարող է վաճառել կամ փոխանակվել: Պարոս Բրոքերիկը չա-փազանց կարեւոր է նախարարի կա-ռակարարութիւնը ՀՊԾ Հայաստանի գրա-տեղական 150 մլն ինչ (մոտ 1 մլն 240 հազար դոլար) հասկացումը, որ տրվել է 1997 թ. մարտի 14-ին Հունաստանի Գերագոյն Դատարանի կողմէն: Այդ գումարով 2935 տնտես (19.5 մլն մերքեւարժան) ցորենի այսու կզմի կարիւրները ընկերութեան համար: Այս նվիրակութեան շուրջիկ ՀՊԾ-ն ընթա-ցիկ տարու նկատարարութեան կունենա-րարեն բաշխել 200 հազար նոպասա-տուների ծնողազուրկ երեխաներին, 4-ից ավելի երեխա ունեցող ընտանիքներին, կենտրոնակաւորներին, հաճանդակ-ներին, ժամանակակիր կացարաններուն:

**ADANA COMMERCIAL BANK**

- Ընդամենը 1% -ով կատարում ենք փոխանցումներ. Մուկվայից և Մանկու-Պետերբուրգից 1 օրվա ընթացքում, իսկ շախարհի այլ երկրներից 3 օրվա ընթացքում անհատ և իրավաբանական անձանց համար:
- Ամենաշահավետ պայմաններով տարախում ենք Master Card/ Euro Card և սպասարկում ենք Master Card/ Euro Card, Visa, Diners Club, JCB:
- Ընդունում ենք ավանդներ հետեւյալ տոկոսադրույքներով

ՄԱՍԻՆ	1 ՄԱՍ	2 ՄԱՍ	3 ՄԱՍ	6 ՄԱՍ	9 ՄԱՍ	12 ՄԱՍ
USD	2.5%	3.0%	3.0%	18.0%	27.0%	36.0%
DEM						
FRF						
AMD						
RUR	3.0%	6.0%	10.0%	20.0%	30.0%	40.0%

Նվազագույն գումարը չի սահմանափակվում:

• Կատարում ենք բանկային ցանկացած գործառնություն:

Դիմեցեք ԱՂԱՆԱ ԲԱՆԿ

Երևան, Նալբանդյան 5, հեռ. 58-38-64, 58-59-80

# ԱՅՑ անդրարարձ

Վերջապես ինձ հաջողվեց «ձեռք բերել» «Ես մի զարկն եմ քո կողմի» հուշագրություն-գրքի մեկ օրինակ: Գլխիս ինձ է հասկացվում 2 օր ծամկեանով: Ինձ ընծանվում է բացառիկ հնարավորություն ծանոթանալու գրքի բովանդակությանը եւ ուրախանալու ծանծանցյալ ժամանակների, ամիսների իմ աշխատանքի արդյունքը, ուրախանալու այն բանի համար, որ յոթ երկար ու ձիգ արհմիութենական ընթացքում Արցախում եւ Հայաստանում կատարված իր լուսանկարները գրքի հեղինակ Հովհաննես Արմենակյանը վերջապես կարողացավ դասի սալ հավերժությանը գեղեցիկ դրամ արցախյան հերոսամարտի նվիրված այս հուշագրություն:

ունցից 100-ը բաժին է ընկել անգլերենին: Թերեւս կարելի է գնդապետ Էնրիկո Աղլիամովին գրքի մեջ անվանել գնդապետ Էնրիկո, իսկ ուսերեւոյն համադասարանաբար գրել «Полковник Энрико Агличамов», հայերենում գրել «այս սեւակում», իսկ ուսերեւոյն «համադասարանաբար» - «на званні земля», հայերեն սեփական մայրապետի անգլերենում դարձնել խոսակ «speaker»: Իսկ ինչ եմ կարծում, կարելի է անգլերենի արտասանության կերպ-համեմատ անգլերենի մայրապետություններ, եւ փոխարենը ոչինչ չգրել այն դեպքում, երբ հայերեն եւ ուսերեւոյն արտասանություն այդ մայրապետությունները դասողանվել են: Եվ այսպես, մոտ 10 լուսանկարները:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱՎՈՒԹՅՈՒՆ

## Որդեսպաղի արժանի լինի իր հերոսներին

Գրքի էջերից ինձ են նայում ծանոթ դեմքեր, հայացքս իրենց են գամում ծանոթ վայրեր ու դրվագներ եւ սիրս լցնում մույն անհամբեր ոգեւորությամբ, որ համակում էր ինձ լուսանկարների համար սեփական գրելու: Հիշում եմ լուսանկարչի ցուրտ աշխատանքայնություն 1994 թ. նոյեմբեր ամսին իմ անցկացրած ժամերը, երբ Հովհաննեսը դասում էր ինձ յուրանախորհուրդներ լուսանկարչության փաստերին ինձ էլ ինչ-որ տեղ մասնակցից դարձնելով արցախյան հերոսական գոյամարտին, իսկ ես ռադիո-եսառ գրանցում էի բլեր, անուններ, վայրեր: Հիշում եմ նաեւ, քե ինչպես հեռու, առանձնացնելով մեծուրջան մեջ, ոգեւորված, բայց խոհուն, անհամբեր, կուռաշատելով ամեն մի բառը գրում էի լուսանկարների սեփական: Հիշում եմ եւ այն, քե որ դեղորս սեփական որ արտերակն էր առաջինը ծնվում, հայերենը, ուսերենը, քե՝ անգլերենը:

Ես քերում եմ գիրքը, եւ ցավով արհի, հոգեւորությունն ու ոգեւորությունը բազում տեղի են տալիս հիաստարարությանն ու արտասանության: Քիչ քե բազում անձան վորսքանը դժվար է նկատել գրում տեղ գրած բազմաթիվ կողմի, արտական բնույթի սխալները: Այսինքն նրանից, ինչը այժի է գրում ամենից առաջ:

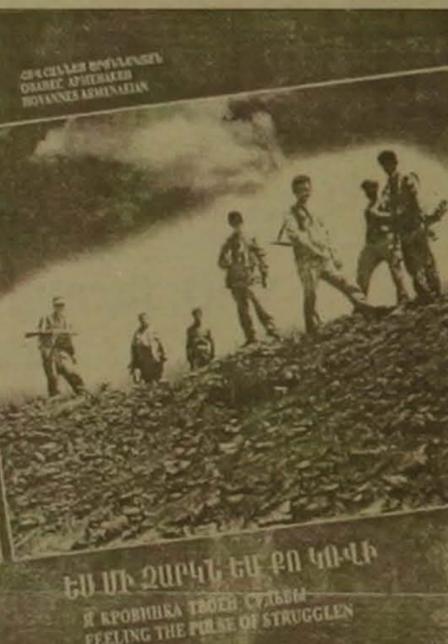
Երբ փորձեմ դարձնել գրքի սեղծմանը մասնակցած անձանց յուրանախորհուրդի դերը այդ հայրենական գործում, աղա, կարծում եմ, կկանգնեն լուրջ դժվարությունների առաջ: Մի կողմ բողոքն այն հանգամանքը, որ այս մասին փաստերը գրում խեղաբարձրված են ներկայացված: Ուստիություն դարձնեն հեռուային, դարձն շակոբ Ծովկյանը հայերեն եւ ուսերեն արտերակներում հանդես է գալիս որդեսպաղի սեղ գրած անգլերեն սեփական խմբագիր, իսկ անգլերենում, չգիտեմ ինչու, դառնում է գրքի սրբագրիչ: Միաժամանակ փոխվում է դարձն Ծովկյանի ազգանունը, ուսերեն արտերակում նա դառնում է Ալշոյան:

Խնդիրն էլ ավելի է բարդանում, երբ բանը հասնում է ինձ Նիկոս Հաջոյանի: Հայաստան ընթերցողը կկարծի, քե ես լուսանկարների սեփական բազմաանել եմ ուսերեն եւ անգլերեն միաժամանակ խմբագրելով դրանց ուսերեն արտերակը (անգլերենը խմբագրել է դարձն Ծովկյանը), քանի որ հայերենում եւ ներկայացված եմ որդեսպաղի արժանի: Ռուս ընթերցողը կեզրակայցնի, որ ես ոչ մի բազմաանություն էլ չեմ կատարել, այլ դարձադրել խմբագրել եմ սեփական ուսերեն արտերակը, քանի որ ուսերենում ես բազմաանության խմբագիր եմ (редактор перевода):

Անգլիացին կհամարի, որ ես կատարել եմ բազմաանություն հայերենից ուսերեն եւ անգլերեն, քանի որ անգլերենում ես հանդես եմ գալիս որդեսպաղի խմբագրիչ (translator):

Գրքի վերջում Հովհաննես Արմենակյանը չգիտեմ ինչու ընդհատվածությամբ է հայտնում հովանավոր Ասեփանյանից, այլ ոչ Ասեփանյանից:

Ցավով արհի, վերոհիշյալ սխալները լուրջ առաջարկն ու վերջապահն են այն բազում հեղուկարարական, կենսադրական, ուղղագրական, բերականական, ոճարարական, իմաստային եւ մույնիսկ փաստագրական սխալների, որոնցով լեկիչնում է գիրքը: Ընդհանուր առմամբ գրքում կա մոտ 180 սխալ, ուսերենից 100-ը բաժին է ընկել անգլերենին:



ՄԱՍ ԶՈՐԿԷՆ ԵՎ ԲՈՎԿԻ

կարներ կցված սեփական արտերակում բաց են բողոքված արտերակային մայրապետություններ:

Կարելի է գուց հանուն փոփոխության սեփականից կերպ-համեմատ անձանից բառեր դրանով խախտելով խոսքի շղթան, իսկ չափաժող սեփականը բազմաանել արձակ ինչպես վարվել է անգլերենի խմբագիրը:

Ընդունելի է այն, որ երկրադաս բառը մի դեղորս մերկայացված է որդեսպաղի հասուկ անուն ուսերենում եւ անգլերենում (Еркрапа, Yerkrapa), իսկ մնացած դեղորսում որդեսպաղի «սահմանադրական» (пограничный, frontier) արտասանությամբ երկրադաս բառի, ըստ էության, ճիշտ իմաստը:

Մեջբերելով հայ մեծ գրող Պարույր Սեաւկի խոսքերը եւ անգլերենում գրել եմ Sevak wrote, որ անգլերենի խմբագիրը դարձրել է Sevak has written. Բերականական այս փոփոխությունը հանգեցրել է իմաստային փոփոխության ենթադրելով, որ Պարույր Սեաւկը դեռ կենդանի է եւ բարունակում է սեղծագործել: Ավելի այս միջոց չի համադասարանում իրականությունը:

Բերեն իմաստային սխալի ես երկու օրինակ:

Լուսանկարներից մեկում դասկերված է ազատամարտի շիջում, որի վրա գրված է «Երդունս ի կատար»: Ռուսերեն արտերակն անբեր է եւ հնչում է այսպես. «Я исполнил клятву», իսկ անգլերենը խմբագրված է հեռուային կերպ. «I have just taken an oath» - ես հենց նոր երդում սվեցի:

Մեկ այլ լուսանկարում դասկերված է Վանք գյուղի ուրբալոնությունից ավերված հիվանդանոցը եւ նրա մոտ կանգնած է մի ծեղունի: Հայերեն արտերակը ներկայացնում է լուսանկարն այնպես, ինչպես կա. «Վանք գյուղի հիվանդանոցի մոտ», մինչդեռ անգլերեն արտերակում լուսանկարը մեկնաբանվում է հեռուային կերպ. «The Gandzasar Monastery» - «Գանձասարի վանքը»:

Միայն այսպես է խմբագրվել հուշագրության լուսանկարներից կցված սեփականից անգլերեն արտերակը: Դժբախտաբար հայերեն արտերակն էլ գերեջ չի մնացել խմբագրման անհաջող փորձերից:

Լուսանկարներից մեկում դասկերված են հակասական ուղեվարկեր: Այս լուսանկարին կցված սեփական մայրապետական արտերակում ասվում էր. «Թեւանոտ սանկերն այստեղով չեն անցնի»: Այս միջոց համադասարանաբար բազմաանված է ուսերեն եւ անգլերեն: Առանց ուստիություն դարձնելու այս հանգամանակին հայերենի «խմբագիրը» հայերեն սեփական մայրապետական արտերակը փոխարինել է նորով. «Երկարա սակային մուսքն արգելող զինանաւոր»: Անհասկանալի է մնում, քե ինչ զինանաւոր (զերքի) մասին է խոսքը, եւ ինչու է օգտագործված եզրակին, երբ նկարում դասկերված են մի քանի ուղեվարկեր: Ցավով, վերոհիշյալով չի սահմանափակվում գրում տեղ գրած անթիվ-անհամար սխալների բարձր: Մոտ 33 լուսանկարների սեփական կցված են ոչ այն լուսանկարներին, որոնց համար մայրապետական են եղել ի սկզբանե: Նման «փոխադրություն» հեռուանալով սեփականը զգալիորեն տուժել են իմաստային առումով, դրանց մեծ մասը դարձել է անհեթեթ, իսկ մնացածը գրկվել է դասկերակությունից:

Այսպես, «Չորավարություններից հեռ» սեփական կցված է մի լուսանկարի, որտեղ գյուղ է դասկերված:

Մեկ այլ լուսանկարի, որտեղ ինչ-որ շիջում է դասկերված, կցված է մի սեփական, որը նկարագրում է, քե ինչպես մարդիկ, լսելով Չորի Բալայանին, զիտակում են համախմբված լինելու անհրաժեշտությունը: Նեւեմ, որ այս սեփական մայրապետական է եղել գրում տեղ գրած մեկ այլ լուսանկարի համար, որի վրա Չորի Բալայանն է ժողովրդի հեռ գոյությունը նրանց համախմբման կողմնակից դասկեր:

Յեղիկային մարտեր դասկերող լուսանկարը գուցե լուրջ է հեռուային սեփական. «Մահ ու հեղ մարտերով հազեցած օրվանից հեռ երկուն է իջնում խաղաղ ու հանդարտ»:

Ավելիորդ են համարում Չորի Բալայանի գրած առաջարկն անդրադասումով: Նեւեմ միայն, որ նրա քե հայերեն, քե անգլերեն բազմաանության մեջ ես կուն բազմաթիվ սխալներ:

Այնպիսի տղավորություն է սեղծվում, քե լուսանկարներն իրենց սեփականի հեռ միասին հանձնված են եղել մի մարդու, որը բացարձակապես չի իմացել ոչ հայերեն, ոչ ուսերեն եւ ոչ էլ անգլերեն, եւ նա փորձել է արտասանել սեփականը միաժամանակ շիջողով դրանց սեղծը, եւ երջանիկ դասախալանության ընդհատեց մի բանի, որի հաջողությունն ինձ համոզված չէ: Սա ես չեմ ասում, այլ Ֆրանս Մաթեոսյանը, ինչպես Ալդին Մորիկյանը կատար:

Ավանջը կանչի: «Դարունը», «Գարունը» - լկա... Գուցե հուր է միայն, Ֆիկցիոն, միջ: Ուղեղային ծորձով, արհի հիվանդություն... «Չէ՛, կա՛, կա՛»:

Իսկապես: Երբ չլինել, ինչպես կխոսքեր, որ դուր Ազգային ժողովում հանդես գալ առաջարկով:

Կամ, իսկապես, գուցե չկա՞: Ես չգիտեմ: Ես դասադրում եմ, որ լինի եւ կա՞... Ուրեքսի ի՞նչ առաջարկեմ:

Ինչ որ մեծ փոքրիկ այս դեղությունը ահեղի նման կարող է քերել: Առաջարկել, որ մեծ ծեր նորեկով «Մամուլի օրենք» այսուհետ կոչվի «Մամուլի օրենք»: Ամբողջ աշխարհը այդ կերպ կիմանա, որ այս դեղության ներսում, բարեկամ, անգամ մամուլն է օրենքի սուր ու վահանով դասկերված:

Ֆեռտ, բարեկամ, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն, կամ էլ ավելի խոսք մի միջազգային կազմակերպություն, մարդասիրական նկատմունքով կկամենա Չայաստանում անցկացնել «Չայ մամուլը» ժողովրդավարության հայելի» նշանաբանով գիտագործական մի նշանաբան, ու վերջին դասկեր կհայտնաբերի, որ մեկ մամուլի իսկ չեմ ասեցել օրենքի երկուն: Եվ այն ժամանակ... Ես չգրի հեռ... «Գարունի»:

Այո, նորից կխոսքեր: (Արարցյանն ու Մորիկյանը՝ ինչպես վերունում):

ԵՐԳՐԹԱՆԹ

### Ներում

- Պարոն Արարցյանը ներս է՞:
- Այո, դարձն Տեր-Գուլայան, մեծ: (Պարոնը մեծում է):
- Ողբո՛ւյն:
- Ողբո՛ւյն, Սերունձան, ի՞նչ էի ասում:
- Պարոն Արարցյան, հանուն մեծ որոհ նմանկության, կցանկանալի, որ դուր օրակարգ մեջնե մի հարց:
- Երբ «Գարուն»-ից չի գալիս, խնդրեմ, բայց ոչ հանուն մեծ նմանկություն: Գիտե՛մ ի՞նչ, ելել մեծ նախկին բոլոր աշխատանքներն այսօր մոռանալ եւ գրադելնեմ ներսորդարանական գործունեությամբ: Ես բազմ եմ խնդրում:
- Խորհրդարանի տղաների հեռ չեմ խորհրդակցել, բայց առաջարկեմ, որ հիմա կատեմ, «Գարունի» տղերք բազմ են հավանել:
- Չի՞ն, քե նոր:
- «Գարունը» չի ծերանում:
- Իսկ այ, մամուլի օրենք արդեն ծերանում է: Թե՛ ոչ: Նստել, դարձն Մորիկյան:
- Կնստեմ, բայց չխոսելու դասմանով, որով հեռեմ ես ժամանակին դուրս եմ գրկել այդ հանձնաժողովից, այնպես որ արդեն ինձ իրավունք էլ չեմ վերադասում...
- Դուր բավականաչափ արդեն խոսքեցի, դարձն Մորիկյան, արի խոսքն «ԱՐ»-ի սօրերնին սանք:
- ... Բայց ծերանոցից նա չի բաղում գերեզման գնալ:
- Նրան սանում են:
- Դեղի օրորոց...
- Ես բազմաանակ գտեմ, դուր դասմեծ:
- Խնդիրը սա է: Այդ օրենքը, ես կարող եմ ասել՝ մեծ տղաների արշամբ է գրկել: Գազար ու մի գործուղում, բանավեմ, լայն կենդանում, գիր, ընդիր, նորից գիր, երբայր, անմուրթուն, աշխատանք, աշխատանք...
- (Լեւոնու դասից Մորիկյանը համառորեն առաստաղի է նայում):
- Չե՛ր առաջարկեմ արեմ, դարձն Տեր-Գուլայան:
- Տղերք...
- «Գարունի»:
- Այո, գտեմ եմ, որ նկատի ունենալով հարցի հարաբարական մեծ հնչողությունը, դեմ է առաջարկել հանրադասության մայրապետին, որ նա հեռ ինձը հանդես գա մեծ այդ առաջարկությունը:
- Այսինքն՝ դուր ինձ առաջարկում եմ առաջարկել հանրադասության մայրապետին՝ հանդես գալու մի առաջարկությամբ, որի առաջարկն ու դասադասարկը ոչ ոք չգիտի, քանի չգիտի ինչ առաջարկ է:
- Գաղտնի, դարձն:
- Ոչ, մայր, հիմա ես կկատեմ ծեղ մայրապետի հեռ, եւ դուր ինձերը կատաղարկեմ նրան հանդես գալ նման առաջարկությամբ:
- (Սեղմում է մի կոճակ):
- Ենդհակալ եմ, դարձն Պողոտայան:
- Խնդրեմ, սիրելի Ներում:
- (Չեռնում է Մորիկյանի օրինակին)
- Գա, Բաբկեմ...
- Բաբկեմը չէ, Լեւոն, Սերունձ է:
- Մեծ ուժը ո՞րն է, Սերունձ:
- Մեծ ուժը մեծ ներունք է, Լեւոն, որ դեմ է հարգեմ:
- Ցույց սվեմ հարգեմ: Թե չէ՛ երբեմն մեծ ինչ-որ ներկալ ուժեր եմ հարգում, որոնք ներսում են, քե՛ ոչ՝ չգիտեմ: Դրա աղաջույցն այս խոսքն է նստել. «Ենդհակալ եմ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, որ ընդառաջեց մի բանի, որի հաջողությունն ինձ համոզված չէ». սա ես չեմ ասում, այլ Ֆրանս Մաթեոսյանը, ինչպես Ալդին Մորիկյանը կատար:
- Ավանջը կանչի:
- Դե՛ լավ, Սերունձան:
- Ինչ էի ասում...
- Երբ ինքն՝ զանգիր:
- Չիցեցի:
- Այդպես օր՛ն: Ասա:
- Ասում եմ՝ գուցե սուր է «Գարունը», «Գարունը» - լկա... Գուցե հուր է միայն, Ֆիկցիոն, միջ: Ուղեղային ծորձով, արհի հիվանդություն... «Չէ՛, կա՛, կա՛»:
- Իսկապես: Երբ չլինել, ինչպես կխոսքեր, որ դուր Ազգային ժողովում հանդես գալ առաջարկով:
- Կամ, իսկապես, գուցե չկա՞: Ես չգիտեմ:
- Ես դասադրում եմ, որ լինի եւ կա՞... Ուրեքսի ի՞նչ առաջարկեմ:
- Ինչ որ մեծ փոքրիկ այս դեղությունը ահեղի նման կարող է քերել: Առաջարկել, որ մեծ ծեր նորեկով «Մամուլի օրենք» այսուհետ կոչվի «Մամուլի օրենք»: Ամբողջ աշխարհը այդ կերպ կիմանա, որ այս դեղության ներսում, բարեկամ, անգամ մամուլն է օրենքի սուր ու վահանով դասկերված:
- Ֆեռտ, բարեկամ, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն, կամ էլ ավելի խոսք մի միջազգային կազմակերպություն, մարդասիրական նկատմունքով կկամենա Չայաստանում անցկացնել «Չայ մամուլը» ժողովրդավարության հայելի» նշանաբանով գիտագործական մի նշանաբան, ու վերջին դասկեր կհայտնաբերի, որ մեկ մամուլի իսկ չեմ ասեցել օրենքի երկուն: Եվ այն ժամանակ... Ես չգրի հեռ... «Գարունի»:
- Այո, նորից կխոսքեր: (Արարցյանն ու Մորիկյանը՝ ինչպես վերունում):

1997 թ. ապրիլի 10-ին Բեռլինի դատարանը վերջնական վճիռ կայացրեց «Միկոնոսի» դատավարություն անվանաբար հայտնի գործի վերաբերյալ, ինչը ոչ միայն Իրան-Գերմանիա, այլև Իրան-Եվրամիություն փոխհարաբերություններում ճգնաժամ առաջացրեց, որն առայժմ շարունակվում է: Այս մասին տեղեկատվությունը միջազգային լրատվական միջոցներում գրավելով առաջին տեղը, երկրորդ տեղը մտցնել փակուղի մտած միջինա-

րանի արտոնադրությունները: Այս վերջնական նախազգուսացնելով Գերմանիային, հայտարարեց, որ համադասարան ֆայլի կցիմի ցանկացած մասնիկը կհանձնվի, որն անցնելով կարծիքի, կանաչի Իրանի սրբությունները, և նրա որ դրան վեր են բոլոր սեփական սեփական և այլ անհրաժեշտ: Այսպես, և նրա որ կողմերը երկուստեք լրատվական կին փոխհարաբերությունների շարունակմամբ, նոյեմբերի 20-ից ի վեր, երկու երկ-

կան փոխհարաբերությունները: Եվրամիության մի շարք խոսող ընկերություններ, այդ թվում ֆրանսիական «Տոսալը», հայտարարեցին, որ չեն ընդհանրելու իրենց գործունեությունը Իրանում: Բացի այդ, ըստ Ֆրանսիայի գործակալության ապրիլի 11-ի հաղորդագրության, Լոնդոնի նախարարությունը Եվրամիության խոսող ընկերությունները դադարեցրեցին ռուսափոյթ կերպով թուլացնել Իրանի վրամիություն հարաբերություններում

## ԱՆՊՐԱՅՐ

# Ճգնաժամ Իրան-Եվրամիություն փոխհարաբերություններում

բեռնյան խաղաղության գործընթացի բեման:

1992 թ. սեպտեմբերի 17-ին Բեռլինի «Միկոնոս» ռեսուրսում անհրաժեշտական գործողության հետևանքով զոհվեցին Իրանի «ժողովրդավար Բրդսան» կուսակցության չորս ղեկավար անդամներ, այդ թվում կուսակցության գլխավոր ֆարսուզար Սադեղ Շարաֆյանը: Վերջիններս Գերմանիայում էին գտնվում Գերմանիայի սոցիալիստական կուսակցության հրավերով մասնակցելու սոցիալիստների միջազգային համաժողովին: Ահաբեկչության ամբաստանության ծերբակալվեցին չորս կասկածյալներ. երեք իրանացիներ և մեկ ֆրանսիացի 38-ամյա Ջազեմ Դարաբին, որը բնակվում է Գերմանիայում, սակայն Բեռլինի դատարանը նրան համարել է Իրանի գաղտնի ծառայությունների աշխատակից:

Շուրջ 3,5 տարի տևած դատավարության առաջին իսկ օրվանից թեման ուղղակի և անուղղակի ամբաստանվել է ահաբեկչության մասնակցելու մեջ: Կարելի է ասել, որ «Միկոնոսի» դատավարությունը Այսում Ռուսոլիի օրինակով ասիանաբար վերածվել է Իրանի նկատմամբ մեծամասն միջոց: Ի վերջո, 1996 թ. մարտի 15-ին Գերմանիայի դաժնալի դատարանը վերջին Իրանի սեղեկաժամի և անվանաբար նախարար Ֆոլաթիյանի Ալի Ֆալահյանին ամբաստանելով նշած ահաբեկչությունը կազմակերպելու մեջ ծերբակալագիր ստորագրեց: Իրանի հակազդեցությունը Գերմանիայի դատարանի իշխանության կողմից արված այդ ֆայլին եղավ ամենաբարձր մակարդակով:

Այսուհանդերձ հիշյալ որոշումը լուրջ հետևանքներ չբերեց երկու երկրների փոխհարաբերություններում, ինչը դարձրեց տեսանելի էր Գերմանիայի և Իրանի համագործակցության փաստով: Կիրանի «Չըզբոլլահ»-ի և Իսրայելի միջև զեբիների փոխանակման հարցում և այն բանում, որ Իրանի ղեկավարված ԱՄՆ-ի «ՊՆԱՊՈՅ» օրենքի նկատմամբ Գերմանիան զուգարեք անձնակարծի դիրքում: Օրենք, որ էր զանազանի ստորագրված, լավազանցություն չի լինի:

1996 թ. մարտի 15-ից հետո շուրջ 70-80 մարդ որդեք վկա ցուցմունք են տվել «Միկոնոսի» գործի կաղանկությանը, հիմնականում Արեմոնոսում գտնվող ընդդիմության ճեղքայացուցիչներ, այդ թվում Իրանի առաջին նախագահ Աբուխասան Բահիսանդը: Երկու անգամ: Վերջինս որդեք վկա ցուցմունք տվեց կրկին և կրկին հայտարարեց լրատվություն անառաջացրեք երկու երկրների փոխհարաբերություններում: 1996 թ. նոյեմբերի 15-ին Բեռլինի դատարանը նախնական վճիռ կայացրեց, համաձայն որի Ջազեմ Դարաբին՝ որդեք ահաբեկչական գործողության ղեկավար, և մեկ լիրանացի Աբաս Ռայելը, դատարարվեցին ցմախ բանակցության, իսկ Իրանի Իսլամական Ֆեդախիտության առաջնորդ Ալի Խամենեին, նախագահ Ալի Աբար Ռաֆաանդանին և արտոնադրար Ալի Աբար Վալայաբին մեղադրվեցին ահաբեկչության հրահանգ տալու մեջ: Այս համաձայն վերջին կրկին արվեց թեման Իրան-Բոնն փոխհարաբերությունները, ընդհուդ դրանց խզման լուրջ ստատակի դարձել: Ընդ որում, մեծավ մասամբ Իրանի խիստ հակազդեցության հետևանքով: Նոյեմբերի 17-ին Ի-

րանի արտոնադրությունները: Կլուս Զինկելի և Ալի Աբար Վեյաբիի հեռախոսազրույցից հետո, որի ժամանակ Զինկելը նշեց, որ Գերմանիայի դատարանը իշխանությունների տեսակետերը Գերմանիայի կառավարության տեսակետերը չեն, լրավածությունը թուլացավ: Դրան հաջորդեցին Ֆեյմուս Քուլի և Ալի Աբար Ռաֆաանդանիի փոխադարձ ուղերձերը համադասարանաբար: Նոյեմբերի 20-ին և 29-ին, որոնցում կարեւորվում էին Թեհրան-Բոնն փոխհարաբերությունները: Լավածությունը դեղի մարում գնաց:

1997 թ. ապրիլի 10-ի դատավճիռը համաձայն, Ջազեմ Դարաբին և Աբաս Ռայելը դատարարվեցին ցմախ բանակցության, իսկ մյուս երկուսը՝ 5 և 10 տարվա ազատազրկման: Որդեք ահաբեկչության կազմակերպիչները դատվածում նկատվեցին Իրանի տեղեկատվության և անվանագրության նախարար Ալի Ֆալահյանի անունը և Իրանի հասուն գործողությունների խորհուրդը, որի անդամներն են նաև Իրանի իսլամական հեղափոխության առաջնորդ Ալի Խամենեին, նախագահ Ալի Աբար Ռաֆաանդանին, արտոնադրար Ալի Աբար Վեյաբին և բարձրաստիճան այլ ղեկավարներ:

Թեման դատարանն այսօրվայի խուսափել է Իրանի ղեկավարության անուններն ուղղակի նշելուց: Դատարանի վճիռը, ինչպես նաև միջազգային լրատվական միջոցներ և զանազան փորձագետներ, աշխարհի դատարանի դատարանում մեջ աննախադեղ ֆայլը: Բուսի կարելի է ներառել, որ տեղծված նախադեղ մեծ հավանականությամբ հիմն կծառայի այլ երկրների այդօրինակ ֆայլի դիմելու:

Բեռլինի դատավճիռը հրադարակվելուց անմիջապես հետո Բոննը Իրանի 4 ղիվանագետների վարեք երկրից և Թեհրանից հեք կանչեք Գերմանիայի դեստանին: Թեհրանը դիմեք դատարանն Ույնանման ֆայլի: Բոննը միաժամանակ հայտարարեք նաև, որ անկախում է Իրանի նկատմամբ իրագործվող «Լննադասական երկխոսության» ֆաղաֆակությունը: Ապրիլի 11-ին Գերմանիայի կառավարությունը հայտարարեք, որ Բոննը առայժմ Թեհրանի ղեք որել այլ միջոցառման չի դիմի:

Վաչինգսոնը «Միկոնոսի» դատավճիռը բարձր գնահատելով նշեց, որ այն հաստատեք ԱՄՆ-ի վաղեմի տեսակետերը: Վերջինս եվրոպական երկրներին կրկին Իրանի նկատմամբ տեսակետ լուրջ սահմանափակումների կոչ արեք: Պեքտարսուդարության խոսնակ Լիկոլուս Բյոնսը հայտարարեք, որ հիշյալ դատավճիռը աղաքուցեք եվրամիության «Լննադասական երկխոսություն» ֆաղաֆակության սնանկությունը:

Եվրամիությունն արձագանքելով հիշյալ դատավճիռն, որոնք Թեհրանի նկատմամբ ժամանակավոր անկախել այդ «Լննադասական երկխոսություն» ֆաղաֆակությունը: Եվրամիության 15 անդամ երկրներից 13-ը, հետեելով Գերմանիայի օրինակին, Թեհրանից հեք կանչեցին իրենց դեստաններին: Իսկ Բոննասանը որոնք Իրանի հեք ունեցած փոխհարաբերությունները շարքեր աղաքագեք-նակ մեքեք Իրանի նկատմամբ տեսակետ սահմանափակություններ կիրառելու հարցը: Լոնդոնը ևս հայտարարեք, որ շարունակելու է Իրանի հեք ոչ ռազմական բնագավառի տեսա-

տեղծված լրավածությունը: Ի դեղ, նեքն, որ եվրամիության նավթի դատարանի հիմնական մաքը աղաքուստեք է Իրանը: Իրանը ահազգուս լինելով Իրան-Գերմանիա փոխհարաբերություններում, մեքաղեք աշխատեք է առնձնացնել Գերմանիայի կառավարության և դատարանի իշխանությունների հաշիվները: Այս մասին ապրիլի 9-ին մեք անգամ ևս ընդգծեք Իրանի արտոնադրարը: Դատարանի վճիռը հրադարակմանը Իրանի ղեկավարներից առաջինը Մուսկալյում գտնվող խորհրդարանի նախագահ Ալի Աբար Նաբեղ Լուրին արձագանքեք, այն համարելով չիմնանավորված, միակողմանի, որ վկաները եղել են Իրանի կառավարության հակառակողները: Ապրիլի 11-ին Իրանի նախագահը նեք, որ դատարանի վրովեքել է միլիոնավոր Իրանցիների, եքեք չի մոռացվի և անդատարան չի մեք: Այսուհանդերձ, նա ընդգծել է, որ Իրանի և եվրոպական երկրների միջեք առաջացած ճգնաժամը երկար չի տեքելու:

Այս բոլորին հաջորդեք Բեռլինի դատարանի վճիռը դատարարող հուժկու ալի Իրանի զանգձայնի լրատվական միջոցներում: Իրանի արտոնադրարության տեսակետներն արտահայտող «Իրան» օրաքերքը ապրիլի 12-ի համարում գրեք «Միկոնոսի» վճիռը ԱՄՆ-ի և Իսրայելի հրահանգով բեքաղվող քաքերքային վերջին գործողությունն է»: Ապրիլի 13-ին Թեհրանում և Իրանի մի շարք այլ ֆաղաֆերում տեղի ունեցան քազմամաղը հակազեքմանական ցույցեր, որոնցում ընդգծվում էր, թե միկոնոսյան դատարանի վճիռները կայացել են ԱՄՆ-ի և Իսրայելի ազդեցության ներքո: Ցույցերը անցել են խաղաղ և առանց որել միջաղեղի, ինչը քեքեք վկայում է, որ Թեհրանը քաներ է գործադրում, որ Իրան-Եվրամիություն հարաբերություններում տեղծված ճգնաժամը խորացնելու աղեք լսեղծվի:

Այսուհանդերձ, քեք Իրանին հասցված նման հարվածն, անուոս, իր կնիքը կրողնի Թեհրան-Բոնն հարաբերությունների վրա, սակայն հաքվի առնելով մի շարք կարեւոր հանգամաններ, Իրան-Եվրամիություն հարաբերությունները մեք հավանականությամբ կվերականգնվեն: Նախ, այն դարձ դատարանով, որ կողմերը տեսակետ առումով դրանում ահազգուս են, քաղի այդ Իրանը թե քեքանային, և թե միջազգային մակարդակով այնուխի ֆաղաֆական կարեւոր գործում է, որ հաղվ թե Եվրամիությունն անեքի: Բուսի Վաչինգսոնի կոչերն Իրանին մեքուսացնելու վերաբերյալ կրկին արձագանք չեն գտնի: Այնուամենայնիվ, քեք խորանմի Իրան-Եվրամիություն հարաբերություններում տեղծված ճգնաժամում, Թեհրանը կակիվաքնի իր համագործակցությունը քարքեր աղաքագեք-նակ Ռուսաստանի և Գերմանիայի երկրների ինչպեք օրինակ, Գիմասանի հեք:

Բեռլինի դատավճիռը ինչ-որ լավով իր ազդեցությունը կրողնի նաև Իրանի ներքին կյանքի վրա, այդ թվում առաջին կառավարող ընտրությունների: Կախված իրադրությունների զարգացման ուղղությունից, կմտաքի դատարանողությունների կամ ծախ և լավավորականների քեքնաձուներնի դիրքերի ամրաղեղմանը:

ԷՄՄ ԱԵՂԱՅԱՆՅԱՆ

## Ռուսաստանը միջին հեռահարության քաղաքական հրթիռների արտադրության սեխնուղղիաներ կտա Իրանին

14 ԱՊՐԻԼ. «ԱԶՆԱՏԻԹՅՈՒՆ», BBC: Իսրայելի գլխավոր քաղաքի դեք Բեն Էլիախուն հայտնեք, թե 2 քարաք առաջ Իրանը քաղաքական հրթիռի վորձարկում է անցկացրել, որի հեռահարությունը 1500 կմ է: Ելույթ ունեձաղով Իսրայելի ռաղիոլով Էլիախուն նեք, որ փորձարկումն իրականացվել է ռուսաստանյան փորձագեքների հսկողության ներքո, որոնք Թեհրանին օգնում են հրթիռների տեղծման գործում: Փաղիզում արաքեն լեզվով հրատարակվող «Ալ վաքան ալ արաքի» քերքի վկայությամբ, Իսրայելի վարչաղեք Բենյամին Նաքանյախուն վկարղացավ Մուսկալյին համոզել իրաձարվել Իրանին քաղաքական հրթիռների կառուց-

ման սեխնուղղիաներ տալուց: Իսրայելի քեքերը հաստատեցին, որ Բոքիս Էյցինը Նաքանյախունից առեք է, թե Ռուսաստանն Իրանի հեք համաձայնագիր է ստորագրել միջին հեռահարության «երկիր-երկիր» «SS-4» տեսակի քաղաքական հրթիռների արտադրության սեխնուղղիաներ վաձառելու մաքին: Այդ հրթիռների հեռահարությունը 1000-1200 կմ է, այսինքն 2 անգամ ավելի, քան Իրանի զինանուղում մինչ այժմ գտնվող հրթիռները: Նոր հրթիռները հնարավորություն կսան քիրախներ խոցել Իսրայելում: Թեհրանը կկարողանա նաև ամերիկյան քիրախներ խոցել Պարսից ծոցում:

## ԱՄՆ-ը ֆնտադասվում է հսկա դարսերի համար

ՆՅՈՒ ՅՈՐԷ. 15 ԱՊՐԻԼ. ՓԱՍ: Միացյալ Նահանգների ամենահավասարիս դաձնակիցներից Բիքսանիայի իշխանությունները ևս, ըստ երեույքին, սկեք են ղձողնել ՄԱԿ-ի դիմազրաված տեսակետն ղձվարություններից, որի հիմնական դատարանաձուն Միացյալ Նահանգներն է: ՄԱԿ-ում Բիքսանիայի դեստան Զոն Ռեքսը անցած քարաքավերջին խոսուոն ֆնտադասեք դարսերը չվձարելու ամերիկյան իշխանությունների դիրքումը:

մանակ, երբ ՄԱԿ-ի կառույցը սկսի բարենորոզվել: «Եքեք մի հիվանդ վիրահատության կարիք ունի, վստահեք է լինենք, որ նա արյան բնական ճձում ունի վիրահատությունից առաջ և անհրաձեքության ղեղումն ունիսկ հավելյալ արյուն տատաղերենք», ավելացրեք նա ֆնտադասելով «ինքնաղոչ քեքելներին», որոնք այլ միջոցներով են փորձում քուձել «հիվանդին»:

Տեղեկացնենք, որ Միացյալ Նահանգների դարսերը ՄԱԿ-ի ընդհանուր 2.1 մյղ դրաղի դարսերի երկու երողեք են կազմում, և Կոնգրեսը ճձում է գործադրում կառավարության վրա, որ դարսերը մարք բարենորոզումներն սկեքուց հետո:

Տեղեկացնենք, որ Միացյալ Նահանգների դարսերը ՄԱԿ-ի ընդհանուր 2.1 մյղ դրաղի դարսերի երկու երողեք են կազմում, և Կոնգրեսը ճձում է գործադրում կառավարության վրա, որ դարսերը մարք բարենորոզումներն սկեքուց հետո:

## Պինտչեքը՝ անընկձելի

82-ամյա նախկին բոնաղեք Աուգուստո Պինտչեքը աշխույձ բանական է «սանձաքեք» հայտարարե-

քալաքանեղ «աքեր» գոնունակուրյանը ևս ընդունել այդ հնարավորությունը, մինչդեռ «կենտունական



լով, որ բանակների հրամանատարի իր դատարանը քողնելիս 1998-ին մաղիք է դառնալ սեքանոք: Գիլիի

ներ» և «ձախեր» հակաղրվել են դրան:

## Չեռնոքիլի ասոնակայանի քուրջ սակարկությունները շարունակվում են

14 ԱՊՐԻԼ. «ԱԶՆԱՏԻԹՅՈՒՆ»: Եվրամիությունն այսօր ահազանգեք, որ Եքեք Եվրոլայի վերակառուցման և զարգացման դատարանը Չեռնոքիլի ասոնակայանը փակելու համար անհրաձեք միջոցներ չհասկացնի, ասոնակայանը վստաղի սակ կհայտնի: Հիեքցնենք, որ փեքվարին Ուկրաինայանը, քեք չստանա անվազն 1 մյղ 200 մեք խոսաղված միջազգային հասկացումները: 2 նոր ասոնակայանների կառուցումն ավարեքիու համար: «Մեք յոքնայղը» Ուկրաինային ընդհանուր առմամբ 3 մյղ 100 մեք դրաղ է խոսացել Չեռնոքիլի ասոնակայանը մինչեք 2000 թվականը փակելու համար:

ներ» և «ձախեր» հակաղրվել են դրան:

## ԵՄ-ի «ռասիսական» օգնությունը Չամքիային մեքծվեք

Չամքիան մեքծվ է Եվրամիության տրամադրած 75 մեք ֆրանկ «ռասիսական» ռակված օգնությունը, որը նախատեսված էր գյուղատնտեսության համար, քանի որ կառավարության կարծիքով այն հաքվարկվել է ռասիսական չախիսեքերով: Դրանից դեք է օգսվեքն ընդամենը մոտ հարաք «սղիսակամոր ոչ տեղաքնիկ խոսող աղարակաքերը», մինչդեռ 800 հարաք սեքամոր մանր հողաղորձներ ոչինչ յղիսի սսանային:

ներ» և «ձախեր» հակաղրվել են դրան:

«Վանո Սիրադեղյանի հետ ունեցել ենք երկու աստիճան համընդուն, որոնց ընթացքում բնակարանային շինարարության հիմնական խնդիրների լուծումը, երկու կողմից փոխհարմարություններ ստեղծելու և փոխհարմարությունների կարգավորումը կարևոր հարցեր են: Համընդուն են նաև աշխատատեղերի կարգավորումը, սոցիալական և մշակութային կապերի համարժեքությունը, աշխատատեղերի կարգավորումը, սոցիալական և մշակութային կապերի համարժեքությունը, աշխատատեղերի կարգավորումը, սոցիալական և մշակութային կապերի համարժեքությունը...»

համակարգի նյութական խնդիրները: - Յուրաքանչյուր ոլորտի բնական գործընթացները միասնական շահերի շարժումով մարտնչում: Այս գործընթացին մասնակցելու ցանկություն է հայտնի սոցիալական ներդրումների հիմնադրամը, որ հետաքրքիր ծրագրեր ունի դրոյցների վերաբերյալ: - Գործընկերների հետ համընդունում, որքան զիջում, որքան դրոյցների ֆայնայլում սեփականությունը կարգի բերելու միջոց, դիտարկվել է դրոյցական բեռները մասնակի վարձակալման շարժմանը փոխանցելու: Այդ մտնեցումը Չեզ

համակարգի նյութական խնդիրները: - Յուրաքանչյուր ոլորտի բնական գործընթացները միասնական շահերի շարժումով մարտնչում: Այս գործընթացին մասնակցելու ցանկություն է հայտնի սոցիալական ներդրումների հիմնադրամը, որ հետաքրքիր ծրագրեր ունի դրոյցների վերաբերյալ: - Գործընկերների հետ համընդունում, որքան զիջում, որքան դրոյցների ֆայնայլում սեփականությունը կարգի բերելու միջոց, դիտարկվել է դրոյցական բեռները մասնակի վարձակալման շարժմանը փոխանցելու: Այդ մտնեցումը Չեզ

## Քաղաքապետարանի հետ համատեղությամբ շուկաների, առում է կրթության նախարարը

Վերջին քաղաքային կրթության ոլորտը հրաշքով (գուցե, օրհնաչափորեն) հայտնվել է հասարակության ել ղեկավարների ու ղեկավարների կենտրոնում. բնագավառը կարգի բերելու առաջին փայլերն է առում կրթության նախարարը, մայրաքաղաքի դրոյցների հիմնախնդիրների նկատմամբ եռանդուն հետաքրքրություն է դրսևորում Երևանի քաղաքապետը: Ուրախալի է, առեռես, որ աղետ ազգակամի կարգավիճակը փչ-փչ էլում է դրոյցը, սակայն չիսմաձայնեցված գործողություններն այս փարուն (սա ընդունում են բոլորը) համակարգի համար, բլում է, կարող են ել վնասաբեր լինել: Որքան՞վ ներդրումակ են, օրհնակ, նախարարության ու քաղաքապետարանի ջանքերն այդ ոլորտում: Այս հարցով դիմեցի՞մ կրթության նախարար Արսեսու Պետրոսյանին:

հարցերում: Համաձայնություն է ձևով բերվել մասնավորապես հոգաբարձուների խորհրդի գաղափարը զարգացնելու ել ներդրելու ուղղությամբ (առաջին մարտը, ուի հետ այդ խնդիրը բնակարանային, Վանո Սիրադեղյանն էր): Դրանից հետո հանդիպումներ են ունեցել ուսուցիչների, սնտեմների հետ ինչպես Երևանում, այնպես էլ քաղաքներում: Հոգաբարձուների խորհրդի օրհնակների կանոնադրությունը բաժանվել է իրավաբանների, կրթության կազմակերպիչների, սոցիալական աշխատանքի կազմակերպիչների, դիտարկողների, առաջարկների համարումն առկայություն է, որ դրոյցների նախորդ շարժ ընդունված կանոնադրության մեջ որոշ բեռներ են փոխադրվել: Վերջինիս համաձայն սնտեմը գանկացված ծնողական կառույցի ղեկավարն է: Հոգաբարձուների խորհրդի ղեկավարն սա չի աշխատի, ել այդ փոփոխությունից հետո միայն օրհնակների կանոնադրություն:

վստեմակոր չի՞ րվում: - Բանն այն է, որ Երևանում ել քաղաքներում դրոյցական շարժմաների խիստ անհավասարաչափ բաշխում կա: Հարևան դրոյցներից մեկն, առեմ, 2000 աշակերտ ունի, մյուսը 150: Երբեմն նման դասեր գոյություն ունի կողմ-կողմի գեմկող 3-4 դրոյցներում: Խնդիրն, առեռես, դրոյցի մակարդակն է: Յուրաքանչյուր գրադեցված դրոյցական բեռն միայն է դիտարկում համար կոչս, ջնտուցում, որ ուիտի առկայությունն անկախ առեռեսների լինից: Սկզբումնր հետեյալն է, ոչ թե փակել դրոյցը, ոչ թե վարձակալ, այլ ազատել ել ծառայիցնել նայն կրթական համակարգում (ոչ մի դրոյց չի հասկացվի առեռեսական կամ այլ կառույցի): Այդդիտակ, նախ, կիսնայվեն դիտարկության միջոցները, երկրորդ բեռնը կրթական օրեմ հասարակության օրհնակ մասնավոր դրոյցի վարձակալության շարժ միջոցով մասնակիրեն կրուծվեն կրթա-

համակարգի նյութական խնդիրները: Ծանոթանալով նախագծին, համոզվեցի՞մ, որ այն լայնամասշտաբ փոփոխություններ է դրահանջում: Օրհնակ գրեթե չի կարգավորված մասնավոր բուիերի, դրոյցների, արեմիտությունների գործունեության դաշտը, բուի-ուսանող փոխհարաբերությունները: Ավելի քան երկու ամիս առաջ նախագիծն ուղարկվել է մասնավոր դրոյցների խորհրդին, բուիերի առոցյալային, ուսանողական խորհուրդների համախմբին, բուր առեռեսներին արեմիտություններին: Առեռեսային կրթության ել նախորդի հարցերով գրադող համեմաձորվի հետ համաձայն դաշտում ենք առեռեսել աշխատանքային խումը, որը հանրագումարի բերելով կրթականակարգի անհարգիտ կառույցների մոտեցումները, դրանք կամրոդացնի օրհնում: Հնտակ ենք, մոտ առաջայում այն կենեկայացվի Աժ բնակարգում:

Ա.Բ.ՈՒՂԱՆՅԱՆ

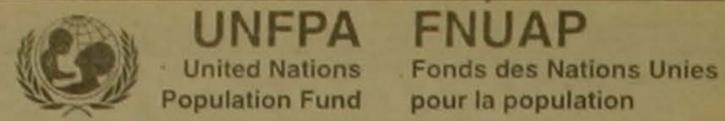
## Ռուբեն Մաթևոսյանի բնակական կյանքի 35-ամյակը՝ օպերայի ել բալետի բասրում

Հայաստանի դիտակային փիլիարմոնիան ել ազգային օպերայի ել բալետի ազգայինիական բասրումը սկեցին «Հայ մեակույթի երախտարարները» համերգաշարը նվիրված նրանց, ուվեն մեմավանը են ներդրել հայ մեակույթի, մասնավորապես հայ երգի դիտակային ու հարսացման գործում: Այդիլի 14-ին եռնի ունեցավ առաջին միջոցառումը, որը նվիրված էր համարադիտարանի ժողովրդական արտես, Հայաստանի ռադիոընեերության Արամ Մերանգույանի անվան ժողովրդիների անամրլի գեղարվեստական դեկավար ել մեմակարար Ռուբեն Մաթևոսյանի բնակական կյանքի 35-ամյակին: Երգչին համարադիտարանի նախագահի ել կառավարության անունից ողջունեց մեակույթի ել երիտասարդության հարցեր նախարար Արմեն Սմբայանը նեկով որ «հանդեռ կա Ռուբեն Մաթևոսյանը, հայ ժողովրդական երգը կմնա առաջ»:

որի «Հայ երգի բուլյանը արածելու ել անեմահոմ յարանին հասցնելու համար, Ռուբեն Մաթևոսյանին բերելի Գոհար Գաղաթյանի անվան անեմայա մրցանակը: Ազգային օպերայի ել բալետի բասրոնի գեղարվեստական դեկավար Տիգրան Լեոնյանը հորելյարին հանեմնց հուեամեղալ: Բազմաթիվ այլ բնորակաբանների ու ընմաների բլում կարելի է նեկ նաեկ Սոյիակ ֆաղաի ֆաղադեղեարանի ուրուեմը Ռուբեն Մաթևոսյանին բերելի Սոյիակ ֆաղաի դասվավոր ֆաղադեղու կոչումի հասուցում դեկեմբերյան երկրաբարի օրերին սոյիակցիներին մասուցած նրա հոգեուր մառայության: Հորելյանին մասնակցում էին «Բարեկամություն» անամրլը, երգի դեկակային բասրոնի, օպերայի ել բալետի բասրոնի մեմակարարները, Արամ Մերանգույանի անվան ժողովրդիների անամրլը, Ռախսա Մկրչյանը, Օֆելյա Համարադիտարանը, Հովհաննես Քաղաթյանը, Արամայի Սահակյանը, երգչի երիտասարդ սաները:

Ա.Բ.ՈՒՂԱՆՅԱՆ

Ա.Բ.ՈՒՂԱՆՅԱՆ



The United Nations Population Fund (UNFPA) is seeking a highly qualified specialist in Reproductive Health/Family Planning for employment as a National Professional (initially 1 year) for the project ARM/95/P01- "Strengthening Reproductive Health services in Armenia".

Under overall supervision of UNFPA Representative in Armenia, the incumbent should monitor and assist in the implementation and execution of the Reproductive Health project. In close collaboration with the Republican Center for Perinatology and Gynecology, he/she will participate in the implementation of the project, undertake regular field trips to project sites and periodically report to UNFPA and World Health Organization. Candidates must have an advanced university degree in Public Health with a specialization and/or training in Reproductive Health/Family Planning. Administrative and organizational skills will be highly appreciated. Previous experience in Reproductive Health/Family Planning projects with an international organization is a plus. Fluency in English and Armenian is required.

Interested candidates should complete P11 form (copy can be obtained from the guards at UN Building, 14 Karl Liebknecht) and submit their application by 22 April 1997, 5:00 p. m. Only selected candidates will be interviewed.

## ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ Ուսուցման ել աշխատանքի ընդունման յուրահատուկ հնարավորություն

ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության «Ազրոմարկետինգ» ձեռնարկությունը հայտարարում է բիզնես ոլորտների մեակային ուսուցման 4-ամսյա դասընթացների ընդունելություն: Դիմորդներին ներկայացվող դիտակները՝

- Բիզնեսի կառավարման մասնագետի վկայական (կամ համարժեք)
- Անգլերեն լեզվի գերազանց իմացություն
- Համակարգչային ծրագրերի իմացություն
- Հաղորդակցման կարողություն
- Առաջնորդության (լիդերության) հակվածություն

Ցանկալի են գյուղատնտեսության ել արդյունաբերության բնագավառներում աշխատանքային փորո ունեցողները: Արցույթով անցած ուսանողները կսանան կրթաբուական: Դասընթացներն ավարտողներն աշխատանքի կընդունվեն «Ազրոմարկետինգ» ձեռնարկությունում: Դիմորդները դեբ է ներկայացնեն աշխատանքային կենսագրություն (օեգյունե) ել մասնագիտական վկայականների դասեմները: Դիմումներն ընդունվում են մինչեկ 1997 թ. մայիսի 3-ը հետեյալ հասցեով: Երևան, Վ. Վաղարշյանի 12, V հարկ (Հայդեցրնախագիծ) ինստիտուի բեմում, «Պարեզ» խանութի քաղայնում), «Ազրոմարկետինգ» ձեռնարկություն: Դեռ. 27-76-47, 26-50-34

## Նախարարության կողմից դասընթացներ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀՅՈՒՄԻՍՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՀՀ կառավարական արտունագիր թիվ 87

Հանրակրթական դրոյցների քաղաքապետարանի ել ավարտական դասարանների աշակերտներին հրավիրում ենք սովորելու բուիերի ընդունելության ծրագրերով, արագացված ուսուցմամբ, համայն նախարարության կողմից դասընթացներում, հայոց լեզու, հայ գրականություն, հայոց դասմարտ, ուսուց լեզու, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, մաթեմատիկա, ֆիզիկա, քիմիա առարկաների գծով: Նախարարության կողմից դասընթացներում մեկ առարկայի ամակակ վարը 5000 դրամ է: Դիմումներն ընդունվում են աշխատանքային օրերին, ժամը 12-18-ը, Երևանի Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական ինստիտուի թիվ 2 մասնաբեմում (Խանջյան 5, մեթո Չորավար Անդրանիկ): Դասընթացները հաջողությամբ ավարտողները հարցադրույցի արդյունքով (առանց բնության) կարող են ընդունվել Հյուսիսային համարարանի 1997-98 ուսարկա առաջին կուրս: (Էկոնոմիկայի ել մեմեմեմերի, Իրավաբանական, Օտար լեզուների, Ժուռնալիստիկայի, Մանկավարժության ֆակուլտետներում): Համարարանում ուսուցումը վարուվի է 200-300 դրարին համարժեք դրամ: Գերազանցիկներից վարը գանձվում է 25 տկոս գիլուով, իսկ անընդմեջ գերազանցիկներին տվում է նաեկ կրթաբուակ: Չոնված ազաամարիկների ել երկրորդանի ծնողագուր երիտաների ուսման վարը 50 տկոս գիլուով: Ռաման վարձից մասնակիրեն կարող են ազակվել նաեկ միտակոմանի ծնողագուրները, գյուղականների ու համանդանների ե.եխաները ել սոցիալական անըակարար ոլայմաններ ունեցող այլ առաջավոր ուսանողներ: ՀՀ-ի հասցեն Երևան 10, Խանջյան 5, մեթո Չորավար Անդրանիկ Հեռայնս 53-57-23, 52-84-63, 52-64-40

ԳԻՒ ՈՒՍՏՐՈՒՄ



# ԵՐԿՈՒ ԿԱՐԴԵՐԸ ԴԵՌ ՏԱՐԲԵՐԱԿԻՉ ՆՇԱՆ ՉԵՆ



Ստուգե՛ք  
Ձեր գնած  
դարկը,  
եթե դրա վրա  
նշված է  
մեր անունը,  
նշանակում է  
ցորենի  
ալյուրը  
իսպախան է:

Մեր  
գործարանային  
դրոշմը՝

**Grandi  
Molini  
Italiani,**  
Ձեր միակ  
երաշխիքն է:

**« GRANDI MOLINI ITALIANI »-Ը  
իսպախան իսպախան ցորենի ալյուր է:**

«Պարբերական» հրատարակչության տարած, Երևան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 89149. Պատճիռ 557 Տեղանակը՝ 3000 Աստղածուղի է տպագրության 14. 05. 1997 թվին՝ 100 դրամ